

Какво представляват „зелените коридори“?

Дефиниция

Зелените коридори, зелени оси, зелени пътища, Greenways, Via Verdes ..., са някои от многото термини, които се използват в Европа и останалата част на света за обозначение на транспортни маршрути, посветени на лекия не-моторизиран трафик.

Какво обаче се крие зад тези термини и какъв е произходът на това движение, което вече обхваща много страни?

Зелените коридори могат да приемат множество различни форми. Следователно, не съществува една единствена проста дефиниция на тази концепция, тъй като тя е тясно свързана с историята и културата на съответните региони.

В общ смисъл, „зелен коридор“ се използва за обозначаване на комуникационен маршрут, който е разработен за целите на отдих и/или необходимите ежедневни пътувания (до работа, учебно заведение, магазини и т.н.), т.нар. „комунални пътувания“, и използва инфраструктура близо до моторизирания трафик.

Зелени коридори означават бивши транспортни маршрути на специфично местоположение, които са частично или напълно изведени от експлоатация и които, след като бъдат възстановени, стават налични за употреба от потребители на не-моторизиран транспорт, като например пешеходци, велосипедисти, хора с ограничена мобилност, кънкъори, крос кънтри скиори, конни ездачи, и др.

Елементи

Действията, предприети за пускане на *зелените коридори* в експлоатация се основават главно на използването на изоставени железопътни линии, крайбрежни пътеки (покрай бивши или сегашни плавателни канали, реки, др.). Използват и горски пътеки и често следват важни исторически маршрути, като например пътища до свещени места. Следователно, те представляват съществуващи маршрути, които вече не се ползват според първоначалното си предназначение или го допълват и са адаптирани към новите нужди на обществото свързани с бавния или лек не-моторизиран трафик.

Характеристики

За да бъдат годни за *зелени коридори*, тези маршрути трябва да отговарят на редица общи физически характеристики, които позволяват лесен достъп и използване от максимален брой потребители, т.е.:

- Лек наклон (максимум 3%) или никакъв наклон;
- Отделеност от пътната мрежа;

- Ограничен брой пресечни точки с пътища;
- Цялост на маршрута чрез поддържането на публичната им собственост и подбор на свързващи маршрути в участъците, където тази цялост е нарушена;
- Наличие или създаване на условия за изграждане на места за отдих, настаняване, хранене, ремонтни услуги за велосипедисти и др.

Това са маршрути, които на практика са непрекъснати, безопасни, лесни и приятни за използване, чиято обща посока е лесна за разпознаване по физическите им характеристики и начина, по който се сливат с пейзажа. *Зелените коридори* се характеризират с определени отличителни елементи, които ни напомнят за първоначалното им предназначение: гари, табели или друга определяща маркировка, за която може да се намери ново предназначение. Заветът на историята на тези маршрути е това, което им дава тяхна собствена самоличност и ги разграничава от други видове маршрути.

Освен това, в много случаи части от маршрутите пресичат градски райони и се свързват с различни видове дейности (магазини, услуги, обществени сгради и т.н.), жилищни райони, зелени площи и др. и с мрежи на градския транспорт.

Зелените коридори не само представляват идеални комуникационни маршрути за не-моторизиран транспорт, независимо дали за комунални пътувания или за дейности през свободното време, но са и ресурс за постигане на физическо благосъстояние и високо ценен начин на отдих. Увеличаването на наличното свободно време и нуждата от почивка в резултат на сегашните условия на градския живот засилват привлекателността на тези пространства и стимулират градските жители да ги търсят и използват.

Участници (потребители)

Зелените коридори са предназначени за определени видове потребители на не-моторизиран транспорт, който може също да наречем *бавен* или *лек*.

Това са предимно пешеходци, велосипедисти и хора с ограничена мобилност. В зависимост от околността и условията, могат да се допускат и други видове потребители, като къркьори, конни ездачи, крос кънтри скиори, и др.

Следователно, много хора, по различни причини, са облагодетелствани пряко от *зелените коридори*, тъй като могат да ги използват за комунални пътувания, ежедневно или спорадично, или за пътувания предприети като част от свободното време или туризъм. От различните видове потребители на *зелените коридори* следва да споменем следните:

- Хора, които използват *зелените коридори* ежедневно, за да отидат пеша или с велосипед до работа или да стигнат до спирка на градския транспорт.
- Ученици, които ги използват, за да стигнат до учебното заведение.
- Хора, които ги използват, за да стигнат до търговски центрове, спортни зали и други развлекателни центрове.

- Хора, определени като „уязвими“ (възрастни хора и хора с увреждания, както и хора с деца и такива пренасящи обемисти багажи), които съзнават безопасността, предлагана от тези маршрути, поради физическата им отделеност от пътната мрежа.
- Пешеходци, за които *зелените коридори* са място за почивка и отдих.
- Деца, които използват *зелените коридори* като място за игра или се учат да карат колело или летни кънки.
- Потребители, които използват *зелените коридори* за спортни дейности.
- Или туристи, които могат да ги използват като алтернативен начин на опознаване на града и природата.